

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ” 201 _ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: «**Податок на додану вартість як фіскальний інструмент держави**»

Виконавець:

студент ЦЗФН факультету
Болсуновська Марина Станіславівна

Науковий керівник:

к.е.н. ст.. викладач
Коцюрубенко Ганна Миколаївна

ОДЕСА – 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	7
1.1.Економічна сутність податку на додану вартість.....	7
1.2.Історія розвитку податку на додану вартість.....	14
1.3.Механізм нарахування та сплати податку на додану вартість	21
РОЗДІЛ 2. МОНІТОРИНГ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ.....	29
2.1.Аналіз ролі ПДВ у складі доходів бюджету	29
2.2.Стан відшкодування та фіскальна ефективність ПДВ в Україні	41
2.3.Прогнозування надходжень ПДВ в Україні на 2018р.....	50
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	
3.1.Світовий досвід оподаткування доданої вартості та можливості його адаптування в Україні	61
3.2.Напрями вдосконалення процесу справляння податку на додану вартість в Україні.....	71
ВИСНОВКИ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91
ДОДАТКИ	95

ВСТУП

Актуальність теми: Нині в Україні проходить велика кількість змін в суспільній, політичній та економічній сферах життя, зокрема ці зміни торкнулися і податкової системи, яка в останній час дуже критикувалася як міжнародними організаціями, так і вітчизняними інституціями. Наша країна стала на шлях євроінтеграції, тож найголовнішим завданням для України є адаптація вітчизняної податкової системи до вимог ЄС. В зв'язку з тим, що конвергенція системи оподаткування направлена більшою мірою на систему непрямого оподаткування, тож необхідно реформувати саме цю систему. У складі непрямих податків в нашій країні найголовнішим податком виступає найдосконаліша форма універсального акцизу – податок на додану вартість. Попри постійну критику, ПДВ все одно посів та утримується на місці одного з найвідоміших та поширених податків у всьому світі, це зумовлено його чималою фіскальною та регуляторною здібністю. Він посідає місце провідного податку як в Україні, так країнах ЄС, в деяких країнах він займає маже 50% надходжень до державного бюджету. Широке використання податку на додану вартість зумовлено тим, що податок має велику кількість переваг, але разом з тим існують і недоліки у використанні цього податку, саме тому виникає велика кількість протиріч та дискусій з приводу використання цього податку. Але, все таки, податок на додану вартість являється головним податком, що наповнюють бюджет, за його рахунок фінансуються соціальні та інші сфери країни, в зв'язку з цим, він стає просто незамінним для нашої держави. Попри це, велика кількість проблем в адмініструванні податку знижує його фіскальну ефективність, а функція регулювання взагалі зводиться нанівець, це поступово перетворить цей податок з бюджетоутворюючого в бюджетовитратний.

Отже, наразі є актуальним дослідження досвіду зарубіжних країн з приводу вирішення проблем функціонування податку на додану вартість, для того, щоб знайти оптимальний варіант шляхів удосконалення процесу

адміністрування цього податку з ціллю: зберегти та посилити його фіскальну та регулюючу функції.

Проблеми функціонування податку на додану вартість досліджувалися як українськими вченими так і зарубіжними науковцями. Теоретичні аспекти ПДВ вивчалися такими науковцями: Т.Ф. Куценко , Н.І. Редіна, Я.В. Литвиненко , А. Маршал, А.Г. Загородній, П.Г. Гега, Б.І. Златкіна, Г.В. Бех, , А. Воєводіна, І.А. Золотько, О. Мещеряков, К.К. Уллубієва, В. Коцій, Н.А. Малиш, Кемпбелл Р. Макконнелл, Крисоватого А., Грегорі Н. Манків. Питанню виникнення та розвинку ПДВ були присвячені роботи К. Джеймса, М.О. Бровенко, В. Єнбаєва, Л.П. Сідельникової, О.І. Оксенюк, В.Г. Лаврова, Е.С. Братушка та Є.В. Кононець. Податку на додану вартість та його впливу на дохідну частину бюджету присвячено багато праць таких науковців як: О. Василик, Ю. Пасічник, В. Федосов, В. Базилевич, А. Соколовська, В. Андрущенко, О. Червінська, В. Буряковський, І. Луніна, В. Данилюк, В. Бесєдін, Х. Демчук, О. Войтків, Г. Блакита, О. Дзюба, . Ю. Лапшин та ін. Питанню підвищення фіскальної ефективності ПДВ та можливості його покращення в контексті євроінтеграції було досліджено в працях: І.В. Барановської, О.Ю. Дубовик, О.О. Молдован, П.Л. Кулик, Я. В.Самусевич, Л.М. Демиденко, Ю.Л. Субботович та В.О.Шевчук.

Незважаючи на те, що питанню впливу ПДВ на формування надходжень Державного бюджету присвячено велику кількість досліджень, та в умові перемінливих економічних реформ залишається актуальним питання дослідження ефективності наповнення бюджету за рахунок податку на додану вартість, та кожне з досліджень поглиблює аналіз і допомагає визначити напрям реформування економіки в цілому та системи оподаткування в тому числі.

Об'єктом дослідження є система оподаткування доданої вартості в Україні.

Предметом дослідження є сукупність економічних відносин, які виникають між платниками та державою в процесі справляння податку на додану вартість.

Метою магістерської роботи є дослідження теоретичних положень сутності податку на додану вартість та розробка рекомендації щодо підвищення ефективності справляння податку на додану вартість в Україні.

При досягненні поставленої мети необхідно вирішити наступні задачі:

- дослідити економічну сутність податку на додану вартість;
- розкрити історичні аспекти виникнення та розвитку ПДВ;
- розглянути механізм нарахування та сплати податку на додану вартість;
- проаналізувати місце ПДВ у складі доходів Зведеного та Державного бюджетів України;
- провести моніторинг стану бюджетного відшкодування ПДВ в Україні;
- здійснити прогнозування надходжень ПДВ до бюджету;
- проаналізувати досвід зарубіжних країн щодо справляння податку на додану вартість та визначити можливість його адаптації в Україні;
- обґрунтувати напрями вдосконалення процесу справляння ПДВ в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення мети та розв'язання поставлених задач були використані загальнонаукові та специфічні методи дослідження:

- аналіз (визначення частки податку на додану вартість у доходах Зведеного та Державного бюджетів України, і в податкових надходженнях; частки бюджетного відшкодування ПДВ у загальній сумі надходжень податку, визначення динаміки змін показників фіскальної ефективності та зв'язку між ними);
- історичний метод (дослідження виникнення, запровадження та розвитку податку на додану вартість);

- індукція та дедукція (дослідження сутності основних термінів);
- методи порівняння, аналізу, групування та статистичного аналізу (зіставлення даних та результатів розрахунків, порівняння ПДВ з замінниками цього податку, оцінка ефективності функціонування ПДВ, та розробка пропозицій щодо вдосконалення механізмів справляння ПДВ та бюджетного відшкодування);
 - метод прогнозування (прогноз надходжень податку на додану вартість в 2018 році);
 - синтез, графічні і табличні методи (для наочного представлення статистичного матеріалу, встановлення зв'язків між результатами дослідження).

Інформаційною базою дослідження є: законодавчі та нормативно-правові акти, щодо справляння податку на додану вартість, статистичні звіти Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, дисертації та монографії, наукові публікації, періодичні видання та інтернет-ресурси.

Публікації. Результати дослідження, що були проведенні в магістерській роботі, викладені в науковій статті «Проблеми функціонування податку на додану вартість в Україні», яка опублікована у студентському збірнику кафедри фінансів, освітлені під час участі у студентській науково-практичній конференції «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи» (ОНЕУ, 20-24 листопада 2017 року).

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі досліджено теоретичні положення сутності податку на додану вартість та розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності справляння податку на додану вартість в Україні. Результатом дослідження, що проведено в даній роботі, можна зробити такі висновки та пропозиції:

1) Визначаючи економічну сутність податку на додану вартість було встановлено, що податок на додану вартість панує в складі непрямих податків, які поповнюють бюджет. Даний податок має чітко виражену фіскальну функцію. Одною з провідних рис являється те, що він має помітний вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання та на їхній фінансовий стан. Податок на додану вартість (ПДВ) являється одним із видів універсального акцизу, який нараховується та сплачується на кожному етапі руху товару від виробника до кінцевого споживача. Також було визначено та дано характеристику всім елементам податку на додану вартість.

Проаналізувавши історію виникнення ПДВ, необхідно відмітити, що ПДВ виник тільки в першій половині ХХ століття, тобто можна сказати, що він являється відносно молодим податком. Попередниками цього податку були податок з продажу та податок обороту, які виступали, в більшій мірі засобами негайної мобілізації коштів в бюджет. Француз Моріс Лоре у 1954 р. вперше описав механізм ПДВ, але до 1968 року використання ПДВ не було поширене у Франції. У 1967 році був запроваджений ПДВ у Данії, і згодом, завдяки своєму вмісту і положенню здобув популярність у Європі. З часом даний податок здобув популярність не тільки в Європі, а й всьому світі.

2) Розглядаючи механізм нарахування та сплати податку на додану вартість було визначено, що підґрунтям для розрахунку податку на додану вартість являється вартість обороту, що оподатковується, до якої входить вартість реалізованих товарів (робіт, послуг) без включення до неї самої суми податку. Даний варіант розрахунку широко розповсюджений і називається «заліковим», тому що вартість обороту заліковує вартість усіх товарів (робіт,

послуг). При застосуванні даного варіанту розрахунку додана вартість включає суми, які додаються на стадії власного виробництва або споживання до «старої вартості», яка фіксується в експлуатаційних засобах виробництва (спорудження, будови, механізми тощо) та витраченій сировині. Також було розглянуто механізм розрахунку ПДВ, який ґрунтується на порівнянні суми податкового зобов'язання і суми податкового кредиту. Визначено порядок та строки сплати податку на додану вартість, а також підстави та шляхи отримання бюджетного відшкодування.

3) Проаналізувавши роль ПДВ у складі доходів бюджету ми з'ясували, що податок на додану вартість являється вагомим джерелом надходжень до дохідної бази Державного та Зведеного бюджетів України (ЗБУ), що дозволяє впливати на економічну обстановку в Україні. Проаналізувавши частку податку на додану вартість у доходах Зведеного бюджету України потрібно відмітити, що період 2012-2016 рр. характеризувався не значними коливаннями частки ПДВ у податкових надходженнях та у доходах ЗБУ. Частка ПДВ у податкових надходженнях Зведеного бюджету України за 2012–2016 роки складала у середньому 36,78%, та у загальному обсязі доходів бюджету за 2012–2016 роки становила 29,65%. Проаналізувавши динаміку структурних частин ПДВ ми бачимо позитивну тенденцію до збільшення ПДВ з вироблених в Україні та з ввезених в Україну товарів, також спостерігається, що ПДВ з ввезених товарів на територію нашої країни більше ніж вироблених в Україні. Це означає, що економіка нашої країни залежить від імпортних операцій з постачання товарів на митну територію країни, це дає можливість збільшення надходжень в бюджетів короткостроковий період, одночасно знижуючи потенціал вітчизняного виробництва. ПДВ має велике значення, як фіскальний засіб у формуванні доходів як Державного бюджету, так і Зведеного бюджету України.

4) Досліджуючи стан бюджетного відшкодування в Україні було виявлено, що ключовою проблемою в управлінні ПДВ належить саме бюджетному відшкодуванню. Аналізуючи фактичний розмір відшкодування ПДВ в Україні за 2012 — 2016 рр. ми бачимо, за даний період обсяг

відшкодування збільшувався з 45,96 млрд. грн. у 2012 році до 94,4 млрд. грн. у 2016 р., це свідчить про стрімке зменшення частки «чистих» надходжень ПДВ до бюджету. Це показує істотне зростання відшкодування ПДВ платникам цього податку порівняно в минулими періодами. За результатами дослідження фіскальної ефективності ПДВ ми бачимо, що після значного і раптового зменшення показників ефективності ПДВ у 2013 році з кожним роком спостерігається тенденція до збільшення цих показників. Найбільшими показниками відзначився 2016 рік: ефективна ставка – 15,31%, коефіцієнт ефективності – 76,56%, коефіцієнт продуктивності – 49,40%. Таке збільшення показників було зумовлено як об'єктивними макроекономічними чинниками (зростання ВВП, імпорту, обороту роздрібної торгівлі) так і штучним керуванням фінансовими потоками (затримка відшкодування податку, переплата ПДВ та ін.) Також необхідно зазначити, що цей період ефективна ставка являється суттєво нижчою від стандартної, це свідчить про те, що у сфері адміністрування цього податку існують дуже напружені відносини. Це зумовлено наявністю недосконалого та невідпрацьованого механізму розрахунку податкового зобов'язання та великою кількістю податкових пільг.

5) У результаті прогнозування надходжень податку на додану вартість до Державного бюджету України, було побудовано однофакторну та багатофакторну моделі обсягу надходжень податку на додану вартість до Державного бюджету України у 2018 р. Багатофакторна статистична модель побудована з урахуванням факторів непрямого впливу: обсяг сукупних споживчих витрат домашніх господарств та рівня інфляції. У результаті кореляційно-регресійного аналізу встановлено, якщо у 2018 р. обсяг сукупних споживчих витрат домашніх господарств збільшиться, а рівень інфляції зменшиться, обсяг надходжень податку на додану вартість до Державного бюджету України зросте і складе 287,37 млрд. грн., що є позитивною тенденцією у порівнянні із обсягом надходжень в минулі роки.

б) Дослідивши світовий досвід оподаткування доданої вартості та можливості його адаптування в Україні, було зроблено висновок, що слід

перейняти досвід використання диференційованих ставок ПДВ для певних груп товарів. Впровадження даних ставок, матиме як постійний характер (впроваджується групи товарів соціального значення), так і тимчасовий (може запроваджуватися для деяких товарів, як виключення). Цей механізм може допомогти ефективно реалізувати не лише фіскальний потенціал ПДВ, а й регуляторний, тому він такий необхідний для України .

7) Запропоновано запровадити підвищену ставку на предмети розкоші(20% та 25%), зменшити стандартну ставку (17%) та запровадити знижену ставку на товари соціального значення (7%). Визначено напрями підвищення ефективності справляння податку на додану вартість в Україні. Запропоновані заходи для вирішення проблем, що виникли в процесі функціонування ПДВ. Представлено шляхи вдосконалення механізму відшкодування ПДВ в Україні, що дозволять вирішити низку проблем у цьому механізмі: на проведення перевірок обґрунтованості поданих заяв на відшкодування у фіскальних органів буде 12 місяців; за допомогою фінансових установ компанії-експортери отримають змогу одержати кошти для збільшення оборотних фондів; фінансові установи зможуть збільшувати свої доходи, та отримати вулику кількості інформації для більш тісної роботи з клієнтами. Проаналізувавши ПДВ можемо заробити такі висновки: ПДВ являється ефективним податком з точки зору фіскального потенціалу; має широку базу оподаткування, що включає не лише товари, а ще й роботи і послуги, забезпечує надійне та стабільне надходження податку в бюджет; рівноправно розподіляє податковий тягар; суттєво зміцнює дохідну частину бюджету, через широку базу оподаткування. Після зменшення кількості пільг з оплати ПДВ, ймовірно, зменшиться рівень ухилення від сплати податку. Для збільшення фіскального та регуляторного потенціалу необхідно перейти на диференційовані ставки ПДВ та відмовитися від думки введення податку з обороту, який зменшить економічне зростання, звужить податкову базу, зменшить податкові надходження та істотно ускладнить податкове адміністрування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Calvin Lam, Brendan Kelly. New VAT Refund Processing rules Issued. // World Tax Advisor. – 2001. – November.
2. Gallagher M. Building Capacity in Revenue Policy and Administration. – USAID. – 2012.
3. James K. Exploring the origins and global rise of VAT / K. James // Tax Analyst. – 2014. – № 2. – С.15–22.
4. Managing indirect taxes in supply chain. Supporting growth and reducing cost and risk, Ernst&Young, - 2015 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/\\$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf)
5. Value-added tax Act: Notes for guidance (Republic of Ireland). Revenue, 1999.
6. VAT Rates Applied in the Member States of the European Union. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf
7. VAT Refund issues and solutions final – October 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_refunds/vat_refund_issues.pdf.
8. Бетлій О., Джуччі Р., Кірхнер Р. ПДВ в Україні: чи спрацює інший непрямий податок ліпше? [Електронний ресурс] // Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. Німецька консультативна група – Київ/Берлін, березень 2013 року // Режим доступу: http://lukyankenko.at.ua/_ld/7/707.pdf
9. Бюджетний кодекс України №2456-17 від 08.07. 2010 року [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

10. Гега П.Г. Основи податкового права: Навч. посіб. / П.Г. Гега, Л.М. Доля. – К.: Знання, 2016. – 215 с.
11. Генеза податку на додану вартість в Україні та світі [Електронний ресурс] / Е.С.Братушка, Є.В. Кононець – Режим доступу до ресурсу:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2959>
12. Директива Ради 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість №994-928 від 28.11.2006 [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу до ресурсу:
http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_928
13. Добавленная стоимость [Електронний ресурс] / сайт Бухгалтерского словаря – Режим доступу: <http://www.edudic.ru/buh/6682>
14. Дяковський Д. А. Оподаткування доданої вартості в Україні : автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. : спец. 08.04.01 / Дяковський Д. А. – Ірпінь, 2014. – 18 с.
15. Експерти перераховують недоліки електронного адміністрування ПДВ [Електронний ресурс] / Український союз промисловців і підприємців – Режим доступу: <http://uspp.ua/eksperti-pererachovuyut-nedol%D1%96ki-elektronного-adm%D1%96n%D1%96struvannya-pdv.html>
16. Закон України Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні від 27.03.2014 р. № 1166-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1166-18>
17. Золотько І.А. Податкова система: Навч. посіб. / І.А. Золотько. – К.: КНЕУ, 2015. –204 с.
18. Історія економічних учень : навч. посіб. / І. Б. Золотих — К. : Центр учбової літератури, 2013. — 186 с.
19. Карпенко С. П. Оподаткування доданої вартості:Європейський досвід та Українські реалії [Електронний ресурс]/ С. П. Карпенко//Ефективна економіка – 2014 - №12 – Режим доступу:
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3650>.

20. Макконнелл Кемпбелл Р. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика Ч.1 Макроекономіка: пер.з англ./ Кемпбелл Р. Макконнелл, Стенлі Л. Брю. – Л.: Просвіта, 1997. – 672с.
21. Манків Грегорі Н. Макроекономіка : пер.з.англ.; наук.ред.пер. С. Панчишин / Грегорі Н. Манків. – К. : Основа, 2015. – 588с.
22. Мараховська Т. М. Шляхи удосконалення справляння податку на додану вартість / Т. М. Мараховська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2014. – 201-№ 4. – С. 149–154.
23. Малиш Н. А. Макроекономіка: Навч.посіб./ Н. А.Малиш – 2-ге вид., випр. – К. : МАУП, 2014. – 184 с.
24. Мацкул В.М. Вплив податку на додану вартість на формування доходів Державного бюджету України/ Мацкул В.М, Кирилова Л. О//Вісник соціально-економічних досліджень – 2013 - №2 – С. 53-59
25. Молдаван О. О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ : монографія / О. О. Молдаван. – К. : НІСД, 2016. – С. 276.
26. Морозова Г. С. Вплив податку на додану вартість на формування доходів Державного бюджету України/ Морозова Г. С., Руденко Є. М.//Економіка та держава – 2014 - №8 – С. 42-46
27. Наказ МФУ «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» №21 від 28.01.2016 [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
28. Офіційний сайт Всесвітнього банку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
29. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
30. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.

31. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
32. Офіційний сайт інвестиційної корпорації ICU [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.icu.ua/uk>
33. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.imf.org>
34. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
35. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
36. Офіційний сайт рейтингового агентства Moody's Investors Service [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.moody.com/>
37. Офіційний сайт Урядового порталу органів виконавчої влади України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
38. Паянок Т. М. Ефективність податку на додану вартість та напрями його реформування в Україні : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / Т. М. Паянок ; Нац. ун-т ДПС України. – Ірпінь, 2014. – С. 7.
39. Перевірте дату виникнення права на податковий кредит [Електронний ресурс] / офіційний портал Державної фіскальної служби – Режим доступу: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-169810.html>
40. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. - К.: "Центр учбової літератури", 2015. - 416 с.
41. Податковий кодекс України №2755-VI від 02 грудня 2010 року [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>
42. Постанова КМУ «Деякі питання бюджетного відшкодування податку на додану вартість» №189 від 29.03.2017 [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/189-2017-%D0%BF>

43. Пояснювальна записка Проекту Закону про Державний бюджет України на 2018 рік [Електронний ресурс] / сайт Головного правового порталу України – Режим доступу:

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH5EG00A.html

44. Приб К. А. Податкова система України : термінологія і формулювання основних положень. Навч. пос. [Електронний ресурс] / К.А. Приб, В. І. Федько – Режим доступу:

http://pfor.com/book_260_glava_6_TERM%D0%86NI_%D0%86_PONJATTJA_PO_DATKOV.html

45. Прогнозування податкових надходжень в перехідній економіці : проблеми методології і організації : монографія / Бочарніков В. П., Захаров К. В., Лаба М. С. та ін.; за ред. Ніколаєва В. П.– К. : МП „Леся”, 2016. –320 с.

46. Проект Закону про Державний бюджет України на 2018 рік [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62551

47. Світовий досвід оподаткування: Республіка Польща. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/polsha/?print>

48. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник / Л. П. Сідельникова, Т. В. Чижова, Я. В. Якуша. - К.: Ліра-К, 2013. - 424 с.

49. Україна потребує не скасування, а впорядкування податкових пільг [Електронний ресурс] / Київська міська асоціація роботодавців – Режим доступу: <http://www.kmar.kiev.ua/articles/ukrana-potrebu-ne-skasuvannya-a-vporyadkuvannya-podatkovih-plg.html>

50. Уллубієва К. К. Розвиток нормативного регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за податком на додану вартість в Україні / К. К. Уллубієва // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2016. – №1. – С.270–274.

51. Федосов В.М. Бюджетна система : підручник/ на наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012-871с.

52. Цибко Л. П. Щодо використання економіко-математичних методів у прогнозуванні надходжень до бюджету // Прогнозування податкових надходжень: теорія, методологія, практика : зб. наук. праць за результатами науково-комунікативних заходів у межах виконання науково-дослідної роботи «Методи прогнозування доходів бюджету: зарубіжний досвід та можливість його адаптації в Україні та в роботі Міністерства доходів і зборів України» / НДІ фінансового права. – К. : Алерта, 2014. – С.68–71.

53. Чижова Т. В. Сучасні реалії адміністрування ПДВ та вирішення проблем його гармонізації/ Т. В. Чижова// Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2015. - №1 (13). – С. 96-99.

54. Ярема Б. П. Оцінка економічної ефективності податку на додану вартість в Україні [Електронний ресурс] / Б. П. Ярема, Я. Р. Ярема – Режим доступу: http://lukyanenko.at.ua/_ld/4/462 .pdf

55. Ярмоленко Ю. Проблеми бюджетного відшкодування ПДВ в Україні/ Ярмоленко Ю. ,Довгалюк В./Світ Фінансів – 2015 - №1 – С. 140-147